

การใช้ประโยชน์ที่ดินและการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจของภาคเกษตรกรรมในพื้นที่ขยายตัว
ของกรุงเทพมหานคร : กรณีศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา

นางสาว ปาริชาติ อ่อนทิมวงศ์

ศูนย์วิทยทรัพยากร อุดรลงกรดมหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการวางแผนภาคและเมืองมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการวางแผนภาค   ภาควิชาการวางแผนภาคและเมือง
คณบดีสถาบันปัญกรรมศาสตร์   จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2544

ISBN 974-17-0163-2

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

LAND UTILIZATION AND ECONOMIC CHANGE IN AGRICULTURAL SECTOR IN THE EXTENDED
BANGKOK METROPOLITAN AREAS :
A CASE STUDY OF CHACHOENGSAO PROVINCE

MISS PARICHART OONTIMWONG

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Urban and Regional Planning in Regional Planning

Department of Urban and Regional Planning

Faculty of Architecture

Chulalongkorn University

Academic Year 2001

ISBN 974-17-0163-2

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การใช้ประโยชน์ที่ดินและการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจของ

ภาคเกษตรกรรมในพื้นที่ขยายตัวของกรุงเทพมหานคร

กรณีศึกษา : จังหวัดฉะเชิงเทรา

โดย

นางสาว ปาริชาติ อ่อนทิมวงศ์

สาขาวิชา

การวางแผนภาค

อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร.ดารณี ภิวัลพิพัฒน์กุล

คณะกรรมการปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

..... คณบดีคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

(รองศาสตราจารย์ ดร.วีระ ลักษณ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิริวรรณ ศิลาพัชรนันท์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา

(รองศาสตราจารย์ ดร.ดารณี ภิวัลพิพัฒน์กุล)

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ชัยชนะ แสงสว่าง)

..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.เกียรติ จิระวุฒิ)

นางสาว ปาริชาติ อ่อนทิมวงศ์ : การใช้ประโยชน์ที่ดินและการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจของภาคเกษตรกรรมในพื้นที่ขยายตัวของกรุงเทพมหานคร : กรณีศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา (Land Utilization and Economic Change in Agricultural Sector in Extended Bangkok Metropolitan Areas: A Case Study of Chachoengsao Province.) อ. ที่ปรึกษา : รศ.ดร. ดารณี ถวิลพิพัฒน์กุล, 188 หน้า. ISBN 974-17-0163-2.

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อการเกษตร สภาพเศรษฐกิจและการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ ตลอดจนวิเคราะห์ปัญหาของภาคเกษตรกรรมเพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาภาคเกษตรกรรมที่เหมาะสมกับจังหวัดฉะเชิงเทราซึ่งเป็นพื้นที่ขยายตัวของกรุงเทพมหานคร ในการศึกษาได้แบ่งพื้นที่เกษตรกรรมออกเป็น 3 เขต ตามความแตกต่างของลักษณะทางกายภาพและระบบการเกษตร คือ 1) พื้นที่เกษตรกรรมที่ราบชายฝั่ง 2) พื้นที่เกษตรกรรมที่ราบลุ่มเขตเกษตรชลประทาน และ 3) พื้นที่เกษตรกรรมที่ราบลุ่มเขตเกษตรน้ำฝน วิธีการศึกษามีทั้งการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลทุกด้าน การสำรวจภาคสนาม และการสัมภาษณ์ครัวเรือนเกษตร เพื่อให้ได้ข้อมูลปฐมภูมิด้านโครงสร้างการเกษตร ระดับการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อการเกษตร ข้อมูลด้านการผลิต การตลาด และการประกอบอาชีพ

ผลการศึกษาพบว่า ลักษณะทางกายภาพและระบบการเกษตรที่แตกต่างกันของพื้นที่เกษตรกรรม ส่งผลให้เกิดความแตกต่างในลักษณะการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อการเกษตร สภาพเศรษฐกิจและการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจของครัวเรือนเกษตร และทำให้ปัญหาของภาคเกษตรกรรมมีลักษณะและระดับความรุนแรงแตกต่างกันไปในพื้นที่แต่ละเขต สรุปได้ดังนี้ 1) ปัญหาด้านระบบการดีดดองที่ดินเกิดขึ้นในทุกเขต 2) ปัญหาด้านการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อการเกษตรมีระดับต่ำในเขตที่ราบลุ่มทั้งสองแห่ง 3) ปัญหาด้านการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อการเกษตรมีความขัดแย้งในเขตที่ราบลุ่มทั้งสองแห่งกัน และ 4) ปัญหาความแตกต่างของรายได้ระหว่างครัวเรือนเกษตรในเขตที่ราบชายฝั่งที่สูงกว่าครัวเรือนเกษตรเขตอื่น ๆ

แนวทางการพัฒนาภาคเกษตรกรรมของจังหวัดฉะเชิงเทราประกอบด้วย 1) ปรับปรุงระบบการดีดดองที่ดินในทุกเขตพื้นที่เกษตรกรรมโดยเฉพาะเขตที่ราบชายฝั่ง 2) สงเสริมประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดินที่ให้ผลตอบแทนสูงขึ้น โดยเน้นการจัดการการเพาะเลี้ยงกุ้งกุลาดำในระบบปิด 3) สงเสริมรูปแบบการประกอบกิจกรรมเกษตรแบบก้าวหน้า เน้นการปรับปรุงระบบโครงสร้างพื้นฐานที่เอื้ออำนวยต่อการผลิตด้านการสิกรรมในพื้นที่ที่เหมาะสม 4) ยกระดับการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อการเกษตรให้สูงขึ้น เน้นให้มีการสงเสริมระบบการปลูกพืชเพื่อเพิ่มระยะเวลาการใช้ประโยชน์ที่ดินในรอบปีให้มากขึ้นในเขตที่ราบลุ่มแบบเกษตรน้ำฝน และ 5) สงเสริมระบบการเกษตรแบบผสมผสานและการปลูกพืชที่มีแนวโน้มการผลิตดี เช่น ผัก และ ผลไม้ เป็นต้น

ภาควิชา การวางแผนภาคและเมือง
สาขาวิชา การวางแผนภาค
ปีการศึกษา 2544

ลายมือชื่อนิสิต ..... นางสาว อ่อนทิมวงศ์
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ..... ดร. ถวิลพิพัฒน์กุล
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....

417 41406 25 : MAJOR REGIONAL PLANNING

KEY WORDS: LAND UTILIZATION/ ECONOMIC CHANGE/ AGRICULTURAL SECTOR/

EXTENDED BANGKOK METROPOLITAN AREAS/ CHACHOENGSAO PROVINCE

PARICHART OONTIMWONG: LAND UTILIZATION AND ECONOMIC CHANGE

IN AGRICULTURAL SECTOR IN EXTENDED BANGKOK METROPOLITAN AREAS:

A CASE STUDY OF CHACHOENGSAO PROVINCE.

THESIS ADVISOR: ASSOC. PROF. DARANEE THAVINPIPATKUL, Ph.D.,

188 pp. ISBN 974-17-0163-2.

The purposes of this research are to study the characteristics of agricultural land utilization, economic conditions and changes, and also to analyze the problems of agricultural sector in order to determine the agricultural development guidelines suitable for Chachoengsao province in the extended area of Bangkok Metropolis. The study agricultural areas are classified into three zones according to the differences of physical features and agriculture systems, i.e., (i) wetland agricultural areas; (ii) irrigation agriculture in floodplain agricultural areas; and (iii) rained agriculture in floodplain agricultural areas. Data collection is made through field survey and structured interview to gain information from farming households on agricultural land structure, agricultural land utilization level, production and marketing.

The study reveals that the differences in physical features and agriculture systems differentiate the characteristic of land utilization, as well as economic conditions and changes of farming households, which, in turn affect the characteristics and the intensity of problems in each agricultural zone. The problems can be summarized as: (i) the problem of land holding system in every zone; (ii) the problem of low level of agricultural land utilization in both floodplain areas; (iii) the problem of agricultural land utilization conflict in both floodplain areas; and (iv) the problem of difference in income between households in wetland areas that have higher income than households in other zones.

Five guidelines to develop the agricultural sector in Chachoengsao province are proposed: (i) improve land holding system in every zone especially the wetland agricultural areas; (ii) support some types of agricultural land utilization that generate high income, focusing on the management of intensive culture system; (iii) support the progressive agriculture system, focusing on agricultural infrastructure improvement in the appropriate areas; (iv) raise the level of agricultural land utilization by supporting some crop systems that increase the annual land utilization period in the third zone; and (v) support the integrated farming system and the production of good prospect products such as vegetables and fruits, etc.

Department Urban and Regional Planning Student's signature .....

Field of study Regional Planning Advisor's signature .....

Academic year 2001 Co-advisor's signature .....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความอนุเคราะห์จากหลายฝ่ายที่ผู้วิจัยต้องการแสดง
ความขอบคุณ เวิ่งจาก

- ขอกราบขอบพระคุณ รศ.ดร.ดารณี ถวิลพิพัฒน์กุล อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่
สละเวลาให้คำปรึกษา มอบความเมตตา และเอาใจใส่ผู้วิจัยเสมอมา ตลอดจนคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ทุกท่าน สำหรับคำชี้แนะในการสอบวิทยานิพนธ์
- ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ในภาควิชาการวางแผนภาคและเมืองทุกท่านที่ให้
ความรู้และประสบการณ์ที่ดีระหว่างศึกษา ตลอดจนขอขอบคุณ คุณตุ้ม คุณแสง คุณ
อุ่น คุณเหมียว เจ้าหน้าที่ และบุคลากร茱พฯ ทุกท่านที่ช่วยเหลือในเรื่องต่าง ๆ
- ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่หน่วยงานภาครัฐทั้งในจังหวัดฉะเชิงเทราและจากส่วนกลาง
ตลอดจนหัวหน้าครัวเรือนตัวอย่างทุกท่านที่สละเวลาให้ข้อมูลเป็นอย่างดี
- ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ภาควิชาภูมิศาสตร์ มข. ที่ให้โอกาสและรอดูอย
- ขอบคุณพิเศษ เพื่อน ๆ พี่ ๆ ที่ไปช่วยเก็บข้อมูล คุณวิทยาให้ยืมคอมพิวเตอร์ชั่วคราว
เพื่อน ๆ และทุกคนที่เคยสนับสนุนด้วยกัน หมวดพัฒนานิเวศคology ไม่ได้ใส่ใจ
- ขอบคุณสมาชิกครอบครัวอ่อนทิมวงศ์-สมทรพิพิพ ตลอดจนทุก ๆ ชีวิต ที่อยู่เคียงข้าง
เป็นเพื่อนเล่นแก้เบื่อจากการทำงานนี้ และแก้แหงจากการมีชีวิตอยู่
- เนื่องสิ่งอื่นใด... ขอบคุณ พ่อ กับแม่ สำหรับทุกอย่าง ทุกเรื่อง ในทุก ๆ วัน

**ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	๑
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	๑
กิตติกรรมประกาศ.....	๒
สารบัญ.....	๓
สารบัญตาราง.....	๓
สารบัญแนนที่.....	๔
สารบัญแนนภูมิ.....	๕

บทที่

1 บทนำ

1.1 ความเป็นมาในการศึกษา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ในการศึกษา.....	3
1.3 ขอบเขตการศึกษา.....	3
1.4 ขั้นตอนการศึกษา.....	5
1.5 วิธีการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูล.....	5
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	11

2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 รูปแบบการขยายตัวของเมืองระดับมหานคร.....	13
2.2 ลักษณะการประกอบกิจกรรมเกษตร.....	20
2.3 การใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อการเกษตร.....	26
2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	33
2.5 กรอบแนวคิดในการศึกษา.....	35

3 สภาพทั่วไปและสภาพการพัฒนาจังหวัดฉะเชิงเทรา

3.1 สภาพทั่วไปของจังหวัดฉะเชิงเทรา.....	37
3.2 สภาพการพัฒนาจังหวัดฉะเชิงเทรา.....	61

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

บทที่

4	การพัฒนาภาคเกษตรกรรมจังหวัดฉะเชิงเทรา	
	4.1 สถานภาพทางเศรษฐกิจของภาคเกษตรกรรม.....	71
	4.2 การใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อการเกษตร.....	92
5	การใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อการเกษตรและสภาพเศรษฐกิจของภาคเกษตรกรรม	
	5.1 การใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อการเกษตรและการเปลี่ยนแปลง.....	104
	5.2 สภาพเศรษฐกิจและการเปลี่ยนแปลง.....	123
	5.3 ลักษณะการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อการเกษตรกับสภาพเศรษฐกิจและการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจของภาคเกษตรกรรม.....	137
6	สรุปและข้อเสนอแนะ	
	6.1 สรุปผลการศึกษา.....	141
	6.2 ข้อเสนอแนะ.....	150
	รายการอ้างอิง	154
	ภาคผนวก.....	158
	ภาคผนวก ก	159
	ภาคผนวก ข	174
	ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	185

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
2.1 การเปรียบเทียบรูปแบบระบบเกษตรกรรมทางเลือก.....	26
3.1 เนื้อที่ป่าไม้จังหวัดฉะเชิงเทรา เปรียบเทียบกับจังหวัดอื่น ๆ ในภาคตะวันออก ภาคกลาง และประเทศไทย พ.ศ.2531 2536 และ 2541.....	47
3.2 เนื้อที่ป่าชายเลนจังหวัดฉะเชิงเทรา เปรียบเทียบกับจังหวัดอื่น ๆ ในภาคตะวันออก ภาคกลาง และประเทศไทย พ.ศ.2531 2536 และ 2541.....	50
3.3 เนื้อที่ จำนวน ความหนาแน่น และการเปลี่ยนแปลงประชากรจังหวัดฉะเชิงเทรา ระหว่างปี พ.ศ.2533-2543 จำแนกรายอำเภอ จังหวัด ภาค และประเทศไทย.....	55
3.4 มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวม (GPP) จังหวัดฉะเชิงเทรา เปรียบเทียบกับ GRP ภาคตะวันออก ภาคกลาง และ GDP ระหว่าง พ.ศ.2533 2537 และ 2541.....	58
3.5 อัตราการเติบโตของมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวม (GPP) จังหวัดฉะเชิงเทรา เฉลี่ยต่อปี ระหว่าง พ.ศ.2533-2537 และ 2537-2541.....	59
3.6 จำนวนโรงงานและอัตราการเพิ่มจำนวนโรงงานอุตสาหกรรมเฉลี่ยต่อปี จังหวัดฉะเชิงเทรา จำแนกรายอำเภอ พ.ศ.2521 2531 และ 2541.....	65
3.7 การใช้ประโยชน์ที่ดินจังหวัดฉะเชิงเทรา ระหว่าง พ.ศ.2533 2538 และ 2541.....	68
4.1 มูลค่าผลิตภัณฑ์ภาคเกษตรกรรม จังหวัดฉะเชิงเทรา พ.ศ.2533 2537 และ 2541 ..	72
4.2 มูลค่าผลิตภัณฑ์ภาคเกษตรกรรมจังหวัดฉะเชิงเทรา และอัตราเพิ่มเฉลี่ยต่อปี จำแนกรายสาขา พ.ศ.2537 และ 2542.....	76
4.3 พื้นที่แลดคัวร์เรือนเกษตรจังหวัดฉะเชิงเทรา รายอำเภอ ปีการเพาะปลูก 43/44....	80
4.4 สรุปความสำคัญในการเป็นแหล่งผลิตทางการเกษตรของจังหวัดฉะเชิงเทรา จำแนกรายอำเภอ.....	88
4.5 การวิเคราะห์ความสำคัญเชิงเปรียบเทียบในการเป็นแหล่งผลิตทางการเกษตร ของจังหวัดฉะเชิงเทรา จำแนกรายอำเภอ.....	89
4.6 พื้นที่การเกษตรจังหวัดฉะเชิงเทรา จำแนกรายพืชสำคัญและรายอำเภอ ปีการเพาะปลูก 43/44.....	94
4.7 การใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อการเกษตรจังหวัดฉะเชิงเทรา ระหว่าง พ.ศ.2533 2538 และ 2541.....	100
5.1 ขนาดที่ดินเฉลี่ยต่อบรรดาเรือนของจังหวัดฉะเชิงเทรา จำแนกรายอำเภอ ปีการเพาะปลูก 43/44.....	105

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
5.2 ลักษณะการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อการเกษตรของครัวเรือนตัวอย่างในพื้นที่ เกษตรกรรมทั้ง 3 กลุ่มของจังหวัดฉะเชิงเทรา.....	107
5.3 ครัวเรือนเกษตรผู้ถือครองและขนาดที่ดินที่ถือครองในปัจจุบัน จำแนกตาม กลุ่มพื้นที่เกษตรกรรม จังหวัดฉะเชิงเทรา.....	108
5.4 ลักษณะการถือครองที่ดินเพื่อการเกษตรจังหวัดฉะเชิงเทรา ระหว่าง ปีการเพาะปลูก 31/32 และ 41/42.....	110
5.5 ครัวเรือนเกษตรผู้ถือครองและสภาพการถือครองในปัจจุบัน จำแนกตามกลุ่ม พื้นที่เกษตรกรรม จังหวัดฉะเชิงเทรา.....	111
5.6 ประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อการเกษตรในปัจจุบัน จำแนกตามกลุ่มพื้นที่ เกษตรกรรม จังหวัดฉะเชิงเทรา.....	115
5.7 ระดับการใช้ประโยชน์ที่ดินทางการเกษตร จำแนกตามปัจจัยด้านต่าง ๆ ในพื้นที่เกษตรกรรมทั้ง 3 กลุ่ม จังหวัดฉะเชิงเทรา.....	121
5.8 รายได้และรายจ่ายเงินสดเฉลี่ยต่อปีของครัวเรือนเกษตรจังหวัดฉะเชิงเทรา ปีการเพาะปลูก 31/32 และ 41/42.....	124
5.9 จำนวนผู้ถือครองทางการเกษตรในจังหวัดฉะเชิงเทราที่ใช้เครื่องจักรและเครื่องมือ ¹ ทางการเกษตรประเภทต่าง ๆ พ.ศ.2521 และ 2536.....	126
5.10 การใช้แรงงานคนประเภทต่าง ๆ ของครัวเรือนเกษตรในจังหวัดฉะเชิงเทรา พ.ศ. 2521 และ 2536.....	128
5.11 รายได้และรายจ่ายเฉลี่ยของครัวเรือนเกษตรในพื้นที่เกษตรกรรมทั้ง 3 กลุ่ม จำแนกตามแหล่งที่มาของรายได้และรายจ่าย ทั้งในอดีตและปัจจุบัน.....	130
5.12 ลักษณะการทำงานของสมาชิกในครัวเรือนเกษตรที่มีอายุ 13 ปีขึ้นไป ² จังหวัดฉะเชิงเทรา พ.ศ.2521 และ 2536.....	133
5.13 จำนวนผู้ถือครองที่ดินทางการเกษตรและอัตราการเพิ่มเฉลี่ยต่อปี จังหวัด ฉะเชิงเทรา ระหว่าง พ.ศ.2521-2536 จำแนกตามอายุของผู้ถือครอง.....	134

สารบัญแผนที่

แผนที่	หน้า
1.1 พื้นที่ศึกษา: จังหวัดฉะเชิงเทรา.....	6
1.2 การแบ่งกลุ่มพื้นที่ศึกษาตามสภาพภูมิประเทศและระบบการเกษตร.....	7
3.1 ที่ดั้งและเดิมของป่าคง จังหวัดฉะเชิงเทรา.....	39
3.2 ลักษณะดินโดยทั่วไป จังหวัดฉะเชิงเทรา.....	40
3.3 เส้นทางน้ำ จังหวัดฉะเชิงเทรา.....	44
3.4 พื้นที่ลุ่มน้ำบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา.....	45
3.5 พื้นที่ป่าไม้ จังหวัดฉะเชิงเทรา.....	48
3.6 เส้นทางคมนาคมที่สำคัญ จังหวัดฉะเชิงเทรา.....	52
4.1 กลุ่มพื้นที่เกษตรกรรม จำแนกตามลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างสัดส่วนพื้นที่เกษตรกรกับครัวเรือนเกษตร จังหวัดฉะเชิงเทรา.....	82
4.2 การใช้ประโยชน์ที่ดิน พ.ศ.2537 จังหวัดฉะเชิงเทรา.....	93
5.1 การใช้ประโยชน์ที่ดิน พ.ศ.2537 อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา.....	116
5.2 การใช้ประโยชน์ที่ดิน พ.ศ.2537 อำเภอเมืองฉะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทรา.....	117
5.3 การใช้ประโยชน์ที่ดิน พ.ศ.2537 อำเภอราชสาสน และบางส่วนของอำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา.....	118

ศูนย์วิทยทรัพยากร
อุปัลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิ	หน้า
2.1 ความหนาแน่นของการเกษตรเรียงตามลำดับชนิดพืชและระบบการเกษตร.....	28
2.2 กรอบแนวคิดในการศึกษา.....	36
3.1 การเปลี่ยนแปลงพื้นที่ป่าชายเลนจังหวัดฉะเชิงเทรา ตั้งแต่ พ.ศ.2522-2539.....	50
3.2 การเปลี่ยนแปลงอัตราการเติบโตของมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมเฉลี่ยต่อปี จังหวัดฉะเชิงเทรา ระหว่าง พ.ศ.2533-2537 และ 2537-2541.....	52
3.3 จำนวนโรงงานอุตสาหกรรมจังหวัดฉะเชิงเทรา รายอำเภอ พ.ศ.2521 2531 2539 และ 2542.....	66
3.4 การเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดินจังหวัดฉะเชิงเทรา ระหว่าง พ.ศ.2533 2538 และ 2543.....	68
4.1 เปรียบเทียบมูลค่าผลิตภัณฑ์สาขาต่าง ๆ ในภาคเกษตรกรรม จังหวัดฉะเชิงเทรา ระหว่าง พ.ศ.2533 2537 และ 2541.....	72
4.2 ค่า Shift-Share Analysis ภาคเกษตรกรรม จังหวัดฉะเชิงเทราเปรียบเทียบกับ ¹ ภาคตะวันออก ระหว่าง พ.ศ.2533-2537.....	74
4.3 เปรียบเทียบสัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์ภาคเกษตรกรรม จังหวัดฉะเชิงเทรา จำแนก รายสาขา พ.ศ.2537 และ 2541.....	77
4.4 เปรียบเทียบสัดส่วนพื้นที่เกษตรต่อพื้นที่อาเภอกับสัดส่วนครัวเรือนเกษตร ต่อครัวเรือนรวม รายอำเภอ ปีการเพาะปลูก 43/44.....	80
5.1 จำนวนเงินลงทุนทางการเกษตร จำแนกตามขนาดที่ดิน ในพื้นที่เกษตรกรรม กลุ่มต่าง ๆ จังหวัดฉะเชิงเทรา.....	122
5.2 จำนวนเงินลงทุนทางการเกษตร จำแนกตามสภาพการถือครอง ในพื้นที่เกษตร กรรมกลุ่มต่าง ๆ จังหวัดฉะเชิงเทรา.....	122
6.1 สรุปผลการศึกษาลักษณะการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อการเกษตรและการวิเคราะห์ สภาพปัจจุบันของภาคเกษตรกรรม จังหวัดฉะเชิงเทรา.....	143
6.2 สรุปผลการศึกษาสภาพเศรษฐกิจและการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจของภาค เกษตรกรรม จังหวัดฉะเชิงเทรา.....	145